

НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Kutidze L., Nosov M.

National University "Zaporozhye Polytechnic"

WAYS FOR IMPROVING THE E-GOVERNMENT IN UKRAINE

Ключові слова: електронне урядування, електронні послуги.

Keywords: e-government, e-services.

Формування в Україні демократичного інформаційного суспільства потребує впровадження електронних технологій на всіх рівнях управління. Однією з сучасних концепцій розвитку державного управління є концепція електронного урядування, використання якої дозволяє модернізувати процес управління, підвищити прозорість діяльності органів влади, більш ефективно надавати послуги громадянам, скоротити витрати на адміністрування. Завдяки новим інформаційним технологіям відбуваються суттєві зміни підходів до механізмів управління, а саме з'являється можливість забезпечення широкої участі громадян в обговоренні та прийнятті державних рішень.

Відповідно до Указу Президента України від 12 січня 2015 р. № 5 «Про Стратегію сталого розвитку «Україна-2020», розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275 «Про затвердження середньострокового плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року та плану пріоритетних дій Уряду на 2017 рік» розвиток електронного урядування визначено одним з першочергових пріоритетів реформування системи державного управління [1]. На сьогодні питання вдосконалення системи електронного урядування на всіх рівнях влади в Україні не втрачає свою актуальність.

Електронне урядування - форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян [2].

В залежності від суб'єктів взаємодії виділяють наступні рівні електронного урядування:

- G2C - «Уряд – громадянам» - організація зворотного зв'язку з громадянами;
- G2E «Уряд – службовцям» - організація відносин уряду зі службовцями;
- G2B «Уряд – бізнесу» - організація відносин державних органів і бізнесу;
- G2G «Уряд – уряду» - автоматизація відносин і документообігу між відомствами.

Згідно звіту ООН з електронного урядування (United Nations E-Government Survey) за індексом розвитку е-урядування, який оцінює готовність національних урядів використовувати Інтернет та мобільні технології для виконання урядових функцій. Індекс враховує обсяг та якість послуг, що надаються урядовими агенціями через Інтернет, інфраструктуру телекомунікацій та підготовку персоналу (людський ресурс).

За індексом розвитку е-урядування державних послуг в 2018 році Україна посідає 82 місце серед 193 країн світу, засвідчено в дослідженні E-Government Development Index. Наша країна значно відстає від своїх сусідів. Для порівняння, Польща - на 33 місці, Росія - на 32, Білорусь на 38, Угорщина - на 45 [3].

На сьогодні в Україні діє більше 120 електронних послуг, якими можуть скористатися громадяни на Урядовому порталі kmu.gov.ua в розділі «Послуги». На локальному (відомчому) та центральному (державному) рівні впроваджено електронній документообіг, усі центральні

органи виконавчої влади підключені до системи електронної взаємодії (СЕВ ОВВ), впроваджено систему відкритих даних, де громадяни можуть отримати будь-яку інформацію та поширювати її. На єдиному державному веб-порталі відкритих даних data.gov.ua наразі оприлюднено понад 8500 наборів даних. Але, незважаючи на існування вже втілених в Україні елементів електронного урядування, ще не можна говорити про існування єдиної ефективно діючої системи. Цьому заважають такі проблеми, як: недосконала нормативно-правова база, щодо електронного урядування (більшість документів декларують, а не регулюють діяльність системи); неналежна кваліфікація державних службовців та обізнаність громадян з даного питання; недостатньо розроблена система інформаційної безпеки; проблема доступу до мережі Інтернет (у сільського населення – ця проблема стосується не тільки доступу, а й технічного забезпечення); неналежне адміністрування веб-сайтів з надання електронних послуг.

На сьогодні особливої уваги потребують питання розробки та впровадження електронних послуг на регіональному та місцевому рівнях. Позитивний досвід впровадження електронного урядування напрацьовано у Дніпропетровській, Одеській, Вінницькій областях, де було розроблено регіональні програми інформатизації. Найбільших успіхів у сфері впровадження е-урядування досягли такі міста, як Вінниця, Славутич, Дніпро; цікавим є досвід Києва, Львова, Луцька, Харкова та ін. [4].

Отже, важливою умовою ефективної реалізації державної політики щодо розвитку електронного урядування є узгоджена взаємодія всіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадян та бізнесу. Для успішного впровадження та розвитку електронного урядування необхідно розробити комплексну систему дій: вдосконалити нормативно-правову базу; налагодити систему підготовки та перепідготовки державних службовців та громадян, щодо використання даних послуг; вирішити питання інформаційної безпеки; впровадити посаду адміністратора веб-сайтів електронного урядування.

Література:

1. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні :Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250287124>.

2. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Дзюба С.В., Жиляєв І.Б., Полумієнко С.К., Рубан І.А., Семенченко А.І. За ред. А.І. Семенченка. Київ, 2012.

3. UNITED NATIONS E-GOVERNMENT SURVEY 2018. URL: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-E-Government-Survey-2018>.

4. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. К., 2017. Частина 7: Розвиток електронного урядування на місцевому та регіональному рівнях . К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. 72 с.